

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні групи забезпечення
спеціальності

від « 5 » 05 2020 року

Протокол № 1

Голова групи Чугай А.В.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету магістерської

підготовки Боровська Г.О.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ»

(назва навчальної дисципліни)

101 «Екологія»

(шифр та назва спеціальності)

Екологічний контроль і аудит

(назва освітньо-професійної програми)

магістр

(рівень вищої освіти)

заочна

(форма навчання)

I

(рік навчання)

5/150

(семестр навчання)

(кількість кредитів ЕКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Екологічного права і контролю

(кафедра)

Одеса, 2020р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Ознайомлення студентів з правовими підставами організації та здійснення екологічного аудиту в Україні, формування уяви про особливості проведення різних видів екологічного аудиту. Формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для проведення різних видів екологічного аудиту.
Компетентність	K40 Здатність до організації і проведення екологічного аудиту. K41 Володіння методиками проведення екологічного аудиту.
Результат навчання	P422 Вміння проводити екологічний аудит суб'єктів господарювання. P431 Знання порядку сертифікації екологічних аудиторів, їх права та обов'язки. P441 Вміння формування завдань на проведення екологічного аудиту, скласти договір на проведення екологічного аудиту, опитувальник, план проведення екоаудиту, підготування звіту.
Базові знання	1. вимоги закону України «Про екологічний аудит»; 2. рекомендації державного стандарту ДСТУ ISO 19011:2012; 3. мета і завдання екологічного аудиту. 4. основні принципи здійснення екологічного аудиту; 5. порядок сертифікації екологічного аудиту; 6. права та обов'язки екологічного аудитора;
Базові вміння	1. визначити мету екологічного аудиту; 2. скласти інформаційний запит для формування завдання на проведення екологічного аудиту; 3. сформулювати завдання на проведення екологічного аудиту; 4. скласти договір на проведення екологічного аудиту; 5. підготувати перелік питань для опитувальника з урахуванням специфіки діяльності об'єкту аудиту; 6. уявляти особливості проведення певного виду екологічного аудиту; 7. приймати участь у проведенні екологічного аудиту.
Базові навички	1. надавати рекомендації щодо усунення виявлених під час проведення екологічного аудиту порушень вимог законодавства.
Пов'язані силлабуси	-
Попередня дисципліна	Нормування антропогенного навантаження на природне середовище, Екологічне законодавство, Економіка природокористування, Екологічна безпека, Екологічна оцінка планів, програм, проектів, Правові засади поведінки з відходами
Наступна дисципліна	
Кількість годин	лекції: 2 год. практичні заняття: 8 год. самостійна робота студентів: 140 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-ЛІ	Нормативно – правова база проведення екологічного аудиту. Тема 1. <i>Історія виникнення екологічного аудиту</i> . Загальні поняття екологічного аудиту. Визначення екоаудиту.		

	<p>Характерні особливості. Місце аудиту у системі екологічного менеджменту і аудиту (СЕМА). СЕМА в Європейському Союзі. Екологічна заява. Екоаудит в системі екоменеджменту України і природоохоронної діяльності.</p> <p>Тема 2. Нормативна база щодо екологічного менеджменту.</p> <p>Міжнародні стандарти ISO серії 14000. Структура ISO 14001:2004. Стандарти України в області екологічного менеджменту.</p> <p>Тема 3. Законодавча база щодо здійснення екологічного аудиту в Україні</p> <p>Основні положення Закону України «Про екологічний аудит». Мета, основні завдання і принципи екологічного аудиту. Сфера проведення і форми екологічного аудиту. Види екологічного аудиту. Вимоги до виконавця екологічного аудиту. Права та обов'язки виконавця екологічного аудиту. Права та обов'язки замовника екологічного аудиту. Органи управління в сфері екологічного аудиту. Відповідальність за порушення законодавства про екологічний аудит.</p>	2	5 10 25
ЗМ-Л2	<p>Сертифікація екологічних аудиторів.</p> <p>Тема 4. Порядок проведення кваліфікаційних іспитів екоаудиторів.</p> <p>Кваліфікаційні вимоги до кандидатів-аудиторів. Порядок надання та розгляду документів. Кваліфікаційний іспит.</p> <p>Тема 5. Порядок видачі сертифікату екоаудитора.</p> <p>Форма сертифікату екологічного аудитора. Термін дії сертифікату. Продовження, припинення чи зупинення терміну дії сертифікату. Підвищення кваліфікації екологічних аудиторів.</p> <p>Реєстрація екологічних аудиторів. Ознайомлення з реєстром екоаудиторів</p>		5 10
ЗМ-Л3	<p>Методологія екологічного аудиту</p> <p>Тема 6. Підготовка до здійснення екологічного аудиту.</p> <p>Визначення можливості здійснення аудиту. Формування завдання на проведення екологічного аудиту. Визначення сфери аудиту; форми, мети і завдання аудиту, критеріїв аудиту. Укладання договору на проведення екологічного аудиту. Призначення керівника групи з екоаудиту. Підготовка опитувальника. План проведення екоаудиту. Робочі документи, необхідні для реєстрування інформації в ході аудиту.</p> <p>Тема 7. Проведення екологічного аудиту на об'єкті</p> <p>Вступна нарада. Збір та підготовка інформації. Обстеження об'єкту. Відбір проб та проведення лабораторних досліджень. Підготовка звіту за результатами аудиту. Заключна нарада. Порядок проведення екологічного аудиту і організації еколого-аудиторської діяльності. Складання аудиторського висновку.</p> <p>ДСТУ ISO 19011:2012 «Настанови щодо здійснення аудитів</p>		20 20

	систем управління якістю і (або) екологічного управління». Екологічний аудит та «зелені технології». Досвід зарубіжних країн щодо оцінки природного стану і місцевості.		
		Разом:	95

Консультації: Тимошук М.О., згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Тема 1 Основні терміни та визначення у сфері екологічного аудиту		1
	Тема 2 «Основні положення ДСТУ ISO 19011:2003 «Настанови щодо здійснення аудитів системи управління якістю і(або) екологічного управління». Управління програмою аудиту.		2
	Тема 3 «Основні положення ДСТУ ISO 19011:2003 «Настанови щодо здійснення аудитів системи управління якістю і(або) екологічного управління». Аудиторська діяльність.		2
	Тема 4 «Основні положення ДСТУ ISO 19011:2003 «Настанови щодо здійснення аудитів системи управління якістю і(або) екологічного управління». Компетентність та оцінювання аудиторів.		2
	Тема 5 «Зразки Європейських стандартів з екологічного аудиту». Стандарт аудиторського звіту Європейського Банку Реконструкції і Розвитку.		2
	Тема 6 «Форми державної статистичної звітності та екологічних нормативів об'єкту аудиту».		3
	Підготовка доповіді і презентації по окремих темах (ПДП)		8
ЗМ-П2	Тема 7 „Складання інформаційного запиту для формування завдання на проведення екологічного аудиту”		2
	Тема 8 «Складання договору на проведення екологічного аудиту».		1
	Тема 9 «Підготовка переліку питань для опитувальника з урахуванням специфіки діяльності об'єкту аудиту»		2
	Разом:		25

Консультації: Кур'янова С.О., згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Вивчення певних тем лекційного модуля	40	
ЗМ-Л2	• Вивчення певних тем лекційного модуля	20	

ЗМ-ЛЗ	• Вивчення певних тем лекційного модуля	35	
	• Виконання модульної тестової контрольної роботи КР (обов'язковий)	5	сесія
	•		
ЗМ-П1	• Вивчення певних тем практичного модулю	12	
	• Підготовка доповіді і презентації по окремих темах (ПДП)	8	
ЗМ-П2	• Вивчення певних тем практичного модулю	2	
	• Підготовка матеріалів практичного заняття	3	
	Підготовка до іспиту	20	сесія
	Разом:	140	

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1, ЗМ-Л2, ЗМ-ЛЗ.

Для студентів заочної форми передбачений контроль самостійної роботи студента.

Для оцінки ступеню засвоєння основних положень теоретичних розділів дисципліни передбачається написання модульної контрольної роботи.

З теоретичного курсу варіанти модульної контрольної роботи містять двадцять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 1 бал. Максимально модульна контрольна робота оцінюється у 20 балів.

З практичної частини курсу передбачається виконання роботи за кожною темою заняття. За темами 2-6 виконана робота прикріплюється у вигляді презентації. За темою 7 виконана робота прикріплюється у вигляді інформаційного запиту. За темою 8 робота прикріплюється у вигляді договору на проведення екоаудиту. За темою 9 робота прикріплюється у вигляді опитувальника. Робота за темою №№1-8 оцінюється у 5 балів, а робота за темою 9 оцінюється у 10 балів. Максимальна оцінка з вивчення практичного матеріалу складає 50 балів.

Отже максимальна кількість балів за дисципліну у сесійний період (ОЗЕ) складає 70 балів.

Індивідуальні завдання перевіряються по етапах виконання, що наведені у табл.8.1. Консультації по самостійній роботі студента надає викладач у електронному вигляді через електронну адресу кафедри екологічного права і контролю – low-ekology@odeku.edu.ua

Таблиця 8.1 - Терміни контролю самостійної роботи студента

Етапи роботи	Строк контролю	Бал оцінювання
Вивчення лекційних тем	1 листопада- 20 квітня	
Виконання завдань тестового модульного контролю	20-28 квітня	20 балів
Підготовка презентації за темами практичних занять ЗМ-П1	Березень-квітень	30 балів
Підготовка робіт за темами практичних	травень	20 балів

занять ЗМ-П2		
Іспит	За розкладом	80 балів

Формою підсумкового контролю є семестровий іспит.

Студент вважається допущеним до підсумкового контролю з дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої за дисципліну (35 балів).

Іспит проводиться в період заліково-екзаменаційної сесії у письмовій формі за білетами, які містять у собі 40 тестових завдань. Варіанти екзаменаційних білетів підсумкового контролю знань з дисципліни містять питання всіх змістових лекційних модулів у вигляді тестових завдань різного типу. Кожна вірна відповідь на тестове завдання оцінюється у 2 бали. Отже максимальна кількість балів за виконаний екзаменаційний білет становить 80 балів.

На написання відповідей на запитання екзаменаційного білету студенту відводиться 2 академічні години.

Видом індивідуального завдання є підготовка доповіді і презентації з практичної частини курсу по окремих темах :

1. Принципи і елементи системи екологічного управління;
2. Екологічна політика підприємства;
3. Ідентифікація екологічних аспектів та оцінювання пов'язаних з ними впливів на навколишнє середовище;
4. Екологічні цілі і задачі системи екологічного управління;
5. Програма(и) екологічного управління підприємства;
6. Координація і інтеграція елементів системи екологічного управління;
7. Екологічна досвідченість, свідомість та мотивація при впровадженні системи екологічного управління;
8. Документація системи екологічного управління;
9. Принципи здійснення екологічного аудиту;
10. Наставови щодо управління програмою аудиту;
11. Відповідальність за програму аудиту;
12. Моніторинг та аналіз програми аудиту;
13. Аудиторська діяльність. Розпочинання аудиту на підприємстві;
14. Формування групи з аудиту;
15. Підготовка до аудиторської діяльності на місцях;
16. Здійснення аудиторської діяльності на місцях;
17. Методи збирання інформації під час проведення аудиту;
18. Підготовка висновків аудиту;
19. Підготовка, схвалення та розсилання звіту про аудит;
20. Компетентність та оцінювання аудиторів;
21. Форми державної статистичної звітності про охорону атмосферного повітря, про використання води, про відходи.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Нормативно – правова база проведення екологічного аудиту».

3.1.1. Повчання

Тема 1. Історія виникнення екологічного аудиту.

Загальні поняття екологічного аудиту. Визначення екоаудиту. Характерні особливості. Місце аудиту у системі екологічного менеджменту і аудиту (СЕМА). СЕМА в Європейському Союзі. Екологічна заява. Екоаудит в системі екоменеджменту України і природоохоронної діяльності.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: загальні поняття екологічного аудиту; характерні особливості екологічного аудиту та його місце у системі екологічного управління; системі екологічного менеджменту і аудиту в Європейському Союзі.

Література [1, 2 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11,12].

Тема 2 “Нормативна база щодо екологічного менеджменту”

Міжнародні стандарти ISO серії 14000. Структура ISO 14001:2004. Стандарти України в області екологічного менеджменту.

При вивченні теми особливу увагу слід приділити вивченню базового стандарту серії ISO 14000, а саме стандарту ISO 14001:2004. Студент повинен знати модель системи екоменеджменту із циклом «Плануй – Роби – Контролюй – Впливай» (ПРКВ). Студенту необхідно ознайомитися із переліком національних стандартів, які встановлюють вимоги по керуванню навколишнім середовищем.

Література [2, 3, 4, 6, 11, 12].

Тема 3. Законодавча база щодо здійснення екологічного аудиту в Україні

Основні положення Закону України «Про екологічний аудит». Мета, основні завдання і принципи екологічного аудиту. Сфера проведення і форми екологічного аудиту. Види екологічного аудиту. Вимоги до виконавця екологічного аудиту. Права та обов'язки виконавця екологічного аудиту. Права та обов'язки замовника екологічного аудиту. Органи управління в сфері екологічного аудиту. Відповідальність за порушення законодавства про екологічний аудит.

При вивченні теми особливу увагу студентів треба приділити порядку складання аудиторського висновку.

Література [2, 3, 6, 8, 9, 10].

3.1.2. Питання для самоперевірки

Тема 1. Історія виникнення екологічного аудиту.

1. Історія виникнення екологічного аудиту.
2. Значення екологічного аудиту для України в цілому, окремої галузі, для підприємства, регіону, людини.
3. Місце екологічного аудиту в державній системі екологічного управління, контролю.
4. Особливості екологічного аудиту.
5. Яке офіційне визначення екологічного аудиту прийнято в Україні?
6. Місце екологічного аудиту в СЕМА.
7. На яких принципах ґрунтується СЕМА в Європейському Союзі?
8. Що таке екологічна заява?

Тема 2 “Нормативна база щодо екологічного менеджменту”

1. Основна мета екологічного менеджменту.
2. У яких нормативних документах закріплено поняття системи екологічного менеджменту і аудиту?
3. Структура стандартів системи екологічного менеджменту та аудиту. Їх призначення.
4. Поняття «екологічна мета».
5. Поняття «екологічна політика».

6. Поняття «екологічна результативність».
7. Поняття «екологічне завдання».
8. Які стандарти в області екологічного менеджменту існують в Україні.

Тема 3. Законодавча база щодо здійснення екологічного аудиту в Україні

1. Хто може виступати замовниками екологічного аудиту?
2. Що може бути об'єктами екологічного аудиту?
3. Хто може здійснювати екологічний аудит?
4. Основні завдання екологічного аудиту.
5. Основні принципи екологічного аудиту.
6. Сфера проведення екологічного аудиту.
7. Форми екологічного аудиту.
8. Види екологічного аудиту.
9. Які права має виконавець екологічного аудиту?
10. Які обов'язки покладаються на виконавця екологічного аудиту?
11. Які права є у замовника екологічного аудиту?
12. Які обов'язки покладаються на замовника екологічного аудиту?
13. Які права є у керівника (власника) об'єкту зовнішнього екологічного аудиту?
14. Які органи здійснюють державне управління в сфері екологічного управління?

Функції кожного з них.

15. З яких частин складається аудиторський висновок? Що має міститись у кожній з цих частин?

16. Хто фінансує проведення обов'язкового екологічного аудиту?
17. За які дії наступає відповідальність в сфері екологічного аудиту?

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Сертифікація екологічних аудиторів».

3.2.1. Повчання

Тема 4. Порядок проведення кваліфікаційних іспитів екоаудиторів.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів-аудиторів. Порядок надання та розгляду документів. Кваліфікаційний іспит.

Особливу увагу слід приділити вивченню кваліфікаційних вимог до кандидатів-аудиторів. Студент повинен ознайомитись з порядком надання та розгляду документів для участі у кваліфікаційному іспиті. При опануванні нормативно-правових документів слід особливу увагу звернути на порядок проведення кваліфікаційного іспиту і оцінювання кандидатів-аудиторів.

Література [6, 13].

Тема 5. Порядок видачі сертифікату екоаудитора.

Форма сертифікату екологічного аудитора. Термін дії сертифікату. Продовження, припинення чи зупинення терміну дії сертифікату. Підвищення кваліфікації екологічних аудиторів.

При вивчанні теми особливу увагу слід приділити реквізітам сертифікату, терміну дії сертифікату; порядку продовження терміну чинності сертифікату, чи може термін дії сертифікату бути припинено достроково і у яких випадках.

Література [6, 13].

3.2.2. Питання для самоперевірки

Тема 4. Порядок проведення кваліфікаційних іспитів екоаудиторів.

1. Кваліфікаційні вимоги до кандидатів – аудиторів.
2. До якого органу подаються документи для допущення до кваліфікаційного іспиту?

3. Які документи повинен подати кандидат для допущення до кваліфікаційного іспиту?
4. Хто і в який термін приймає рішення про допущення кандидата до складання кваліфікаційного іспиту?
5. Який порядок проведення кваліфікаційного іспиту?
6. Як оцінюються відповіді на питання екзаменаційного білету?

Тема 5. Порядок видачі сертифікату екоаудитора.

1. Поняття «сертифікація екологічних аудиторів».
 2. Поняття «сертифікат екологічного аудитора».
 3. На підставі якого документу здійснюється сертифікація екологічних аудиторів?
 4. Яка дата вважається датою видачі сертифікату екологічного аудитора?
 5. Які реквізити містить у собі сертифікат екологічного аудитора?
 6. Який термін дії сертифікату екологічного аудитора?
 7. Які документи надає аудитор для продовження терміну дії сертифікату?
 8. У яких випадках комісія із сертифікації може прийняти рішення про необхідність проходження екологічним аудитором повторного курсу підготовки чи підвищення кваліфікації?
 9. У яких випадках термін дії сертифікату може бути припинено достроково?
 10. Як здійснюється підвищення кваліфікації екологічних аудиторів?
- 3.3. Модуль ЗМ-ЛЗ «Методологія екологічного аудиту».

3.3.1. Повчання

Тема 6. Підготовка до здійснення екологічного аудиту.

Визначення можливості здійснення аудиту. Формування завдання на проведення екологічного аудиту. Визначення сфери аудиту; форми, мети і завдання аудиту, критеріїв аудиту. Укладання договору на проведення екологічного аудиту. Призначення керівника групи з екоаудиту. Підготовка опитувальника. План проведення екоаудиту. Робочі документи, необхідні для реєстрування інформації в ході аудиту.

Особливу увагу треба звернути на: визначення можливості здійснення аудиту, встановлення мети, завдання та критеріїв аудиту, розробці плану проведення аудиту, зразкам робочих документів необхідних для реєстрування інформації в ході аудиту.

Література [2 с.40-47; 3 с. 84-104, 5 с. 5-7, 6 с. 36-38, 10, с.7-24].

Тема 7. Проведення екологічного аудиту на об'єкті

Вступна нарада. Збір та підготовка інформації. Обстеження об'єкту. Відбір проб та проведення лабораторних досліджень. Підготовка звіту за результатами аудиту. Заключна нарада. Порядок проведення екологічного аудиту і організації еколого-аудиторської діяльності. Складання аудиторського висновку. ДСТУ ISO 19011:2012 «Настанови щодо здійснення аудитів систем управління якістю і (або) екологічного управління». Екологічний аудит та «зелені технології». Досвід зарубіжних країн щодо оцінки природного стану і місцевості.

Студентові необхідно знати як проводиться вступна нарада, яку необхідно зібрати інформацію про об'єкт аудиту, як проводиться обстеження об'єкту аудиту, як проводиться відбір проб та лабораторні дослідження. Що повинен містити у собі звіт про екологічний аудит, як проводиться заключна нарада

Література [1, с. 20-22; 2, с.48-62; 3, с.84-121; 5, с. 7-10, 6, с. 38-40]

3.3.2. Питання для самоперевірки

Тема 6. Підготовка до здійснення екологічного аудиту.

1. Чим визначається можливість здійснення аудиту?
- 2.Що може виступати критеріями екоаудиту?
- 3.Чим визначається мета і завдання екоаудиту, де вони зазначаються?
- 4.Які зобов'язання керівника групи з аудиту?

4. Принципи проведення екоаудиту.
5. Як сформулювати програму аудиту?
6. Порядок підготовки плану аудиту.
7. Які робочі документи є доказами екоаудиту?

Тема 7. Проведення екологічного аудиту на об'єкті

1. Мета вступної наради.
2. Хто приймає участь у проведенні вступної наради?
3. Як здійснюється обмін інформацією під час аудиту?
4. Як проводиться збір і перевірка інформації на підприємстві?
5. Як здійснюється підготовка даних аудиту?
6. Як готуються висновки екоаудиту?
7. Як і для чого проводиться заключна нарада?
8. В якому документі наводяться результати аудиту?
9. Яка інформація повинна міститися у звіті про аудит?

3.4. Рекомендації до виконання практичних завдань за ЗМ-П1 і ЗМ-П2

Для виконання практичних завдань можна використовувати таку методичну літературу:

1. ДСТУ ISO 19011-2012 Настанови щодо аудиту систем менеджменту. Київ: Держспоживстандарт України, 2012.
2. ДСТУ ISO 14001:2004 Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо їх застосування. Київ: Держстандарт України. 2004.
3. ДСТУ ISO 14004:2004 Системи управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення. Київ: Держстандарт України. 2004.
4. Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит. / Центр екологічного консалтингу та аудиту Мінприроди України. 2006р. – Режим доступу – ecolabel.menr.gov.ua
5. Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М. і др. Екологічний аудит. Посібник з екологічного менеджменту і екологічного аудиту. – К.: Символ-Т, 1997. – 221 с.
6. Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. Екологічний аудит. – К.: Вища школа, 2000. – 344 с.: іл.
7. Тимошук М.О. Екологічний аудит. Конспект лекцій Одеса – 2016р. – 85с. www.library-odeku.16mb.com

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П1

1. **Чи є екологічний аудит видом – підприємницької діяльності?**
Література: основна - №2, розділ 5, стор. 15-20; №3, розділ 1, стор. 10-17.
2. **Чи надає екоаудит можливості для коректного врахування екологічних факторів у процесі ціноутворення?**
Література: основна - №2, розділ 5, стор. 21-25; №3, розділ 1, стор.14-17.
3. **Чи можна сказати, що висновки екоаудиту – це система природоохоронних вимог до об'єкту аудиту?**
Література: основна - №1, розділ 2, стор.4-5; №6, розділ 1, стор. 5; додаткова - №10 стор.2.
4. **Чи допомагає екологічний аудит територій виявити негативні природні та техногенні процеси підприємства, що знаходиться на цій території?**

Література: основна - №2, розділ 6, стор. 37-40; №3, розділ 4, стор.117-121; №6, розділ 3, стор. 20-23.

5. Чи передбачає екологічний аудит виробничих об'єктів перевірку підприємства щодо виконання ним вимог норм екологічного законодавства?

Література: основна - №2, розділ 6, стор. 34-36; №6, розділ 3, стор. 21-23.

6.Хто може виступати замовником внутрішнього аудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор.20-21; додаткова - №8

7. Кого включають у аудиторську групу?

Література: основна - №6, розділ 3, стор.27-28; додаткова - №10, стор.2-10.

8. Якій моделі управління має відповідати Система екологічного управління?

Література: основна - №6, розділ 2, стор.10-15; додаткова - №11, стор.2-10.

9. Що є найближчим українським еквівалентом терміну «екологічний аудит»?

Література: основна - №2, розділ 1, стор. 2-5; №3, розділ 1, стор.10-13; №6, розділ 1, стор. 5.

10.Хто визначає конкретні завдання екологічного аудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 18-30.

11.Хто може здійснювати екологічний аудит?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 24-26.

12.По відношенню до яких об'єктів здійснюється обов'язковий екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 21; додаткова - №8.

13.Що є правовою підставою здійснення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 27-28; додаткова - №8.

14.В яких випадках проводять обов'язковий екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 21; додаткова - №8.

15.Хто є замовником обов'язкового екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор.20-21; додаткова - №8

16.В якій формі подаються результати екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор.18, стор.27; додаткова - №8

17.Хто фінансує проведення екологічного аудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор.28; додаткова - №8

18.Які форми екологічного аудиту встановлює Закон України „Про екологічний аудит”?

Література: основна - №6, розділ 3, стор.21; додаткова - №8

4.2. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2

1. В яких випадках аудитор втрачає право займатися аудиторською діяльністю?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34-35; додаткова - №13

2.Хто проводить сертифікацію екоаудиторів?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13

3. Які кваліфікаційні вимоги до кандидатів на отримання сертифікату екоаудитора встановлено законодавством?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30-31; додаткова - №13

4. Як називається особа, яка має кваліфікацію для проведення екологічних аудитів на підприємстві, що підтверджується сертифікатом.

Література: основна - №6, розділ 3, стор.19; додаткова - №13

5. Хто може бути кандидатом на отримання сертифікату екоаудитора в Україні?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30-31; додаткова - №13

6. Який термін чинності сертифікату екоаудитора ?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34; додаткова - №13

7. В яких випадках термін дії сертифікату екоаудитора може бути припинено достроково?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34-35; додаткова - №13

8. Яким документом кандидат на отримання сертифікату екоаудитора має підтвердити досвід проведення екологічних аудитів?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30-31; додаткова - №13

9. Як називається офіційний документ, який засвідчує рівень професійних знань, необхідних для здійснення екологічного аудиту?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13

10. Що таке сертифікація екоаудиторів?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13

11. Хто має право проводити екологічний аудит?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13

12. Які документи кандидат на отримання сертифікату екоаудитора має подати для допущення до кваліфікаційного іспиту?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.31-32; додаткова - №13

13. Який порядок проведення кваліфікаційного іспиту?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.32-33; додаткова - №13

14. Чи мають право кандидати, які не склали кваліфікаційний іспит, скласти його повторно?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.33; додаткова - №13

15. Який порядок видачі сертифікатів?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.33; додаткова - №13

16. Які реквізити містить у собі сертифікат екоаудитора?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34; додаткова - №13

17. Як екоаудитор може продовжити термін чинності сертифікату?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34; додаткова - №13

18. В яких випадках може статися зупинення чинності сертифікату екоаудитора?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.35; додаткова - №13

19. Як часто екоаудитор повинен проходити навчання за програмою підвищення кваліфікації?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.35; додаткова - №13

20. Де можна ознайомитися з переліком екоаудиторів, що мають сертифікати?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.35; додаткова - №13

4.2. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-ЛЗ

1. Хто розробляє програму аудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

2. Що треба включити у програму екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-37; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

3. Що повинен зробити виконавець екоаудиту при підготовці до здійснення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.37; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

4. Що виконавець екоаудиту повинен надіслати Замовнику для формування завдання на проведення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.37; №5, стор. 5; додаткова - №10.

5. Хто визначає склад групи з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-38; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

6. Що повинен зробити керівник групи екоаудиту при підготовці до здійснення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.37; №5, стор. 6; додаткова - №10.

7. З чого починається проведення екоаудиту на об'єкті?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.38; №5, стор. 7; додаткова - №10.

8. При здійсненні якого типу аудиту обов'язково складається Протокол виявлених невідповідностей?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.39; №5, стор. 8.

9. Хто проводить лабораторні дослідження стану навколишнього середовища території розташування об'єкту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.39-40; №5, стор. 8-10.

10. Який документ складається за результатами екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.40-43; №5, стор. 11.

11. Чим закінчується проведення екоаудиту на об'єкті?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.40; №5, стор. 10; додаткова - №10.

12. Необхідність представлення рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків обумовлюється:

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-40; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

13. На чому базуються висновки екологічного аудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-43; №5, стор. 3-11; додаткова - №10.

14. Чи проводиться під час екоаудиту натурне обстеження об'єкту аудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.39-40; №5, стор. 3-11; додаткова - №10.

15. Чи є обов'язковим надання рекомендацій щодо заходів, які необхідно вжити для усунення виявлених у процесі екоаудиту невідповідностей?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.40; №5, стор. 11; додаткова - №10.

16. Які розділи повинен мати звіт з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.41; №5, стор. 12.

17. Яку інформацію містить вступна частина звіту з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.41; №5, стор.12.

18. Що має бути представлено у аналітичній частині звіту з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.41-43; №5, стор. 12-15.

19. Наявність якої документації необхідно перевірити при здійсненні екоаудиту на об'єкті?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.50-52; №5, стор. 15-18.

20. Яку екологічну статистичну звітність мають вести суб'єкти господарювання?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.51-52; №5, стор. 17-18.

21. Які основні документи використовуються при підготовці звіту про екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.76-77; №5, стор. 34-35.

4.3. Питання до практичних занять модуля ЗМ-П1

Тема 1 Основні терміни та визначення у сфері екологічного аудиту

1. Що таке висновок екологічного аудиту?
2. Що таке докази екологічного аудиту?
3. Що таке екологічний аудит?
4. Що таке критерії екологічного аудиту?
5. Хто виступає технічним експертом в проведенні екологічного аудиту.
6. Що таке екологічний ризик?
7. Хто може бути екологічним аудитором?
8. Що таке дані екологічного аудиту?

Література: основна - № 2, розділ 2, стор.4-5; №3, стор.6-9; №6, розділ 1, стор.5; додаткова - №8, №10 стор.2-3.

Тема 2 «Основні положення ДСТУ ISO 19011:2003 «Настанови щодо здійснення аудитів системи управління якістю і(або) екологічного управління». Управління програмою аудиту.

1. Що повинна охоплювати програма аудиту?
2. Як застосовується цикл планує-виконуй-контролює-дій?
3. На чому базуються цілі програми аудиту?

4. Залежно від чого може змінюватися обсяг програми аудиту?
5. Як формується програма аудиту?
6. За яким принципом формується група аудиту?
7. За що відповідає керівник групи аудиту за окремий аудит?
8. Що можуть містити протоколи які складаються для доказу виконання програми аудиту?
9. Як здійснюється моніторинг програми аудиту?

Література: додаткова - №10, розділ 5, стор. 4-7.

Тема 3 «Основні положення ДСТУ ISO 19011:2003 «Настанови щодо здійснення аудитів системи управління якістю і(або) екологічного управління». Аудиторська діяльність.

1. З чого починається аудит?
2. Які фактори ураховуються при встановлюванні можливості здійснення аудиту?
3. Як здійснюється підготовка до аудиторської діяльності?
4. Як здійснюється аудиторська діяльність на підприємстві?
5. Як підготувати та надати звіт про аудит?
6. Чим закінчується аудит?
7. Які подальші дії проводяться по результатах аудиту.

Література: додаткова - №10, розділ 6, стор. 7-16.

Тема 4 «Основні положення ДСТУ ISO 19011:2003 «Настанови щодо здійснення аудитів системи управління якістю і(або) екологічного управління». Компетентність та оцінювання аудиторів.

1. Що таке компетентність аудитора?
2. Які треба мати знання та вміння для задовільнення потреб програми аудиту?
3. Які специфічні знання та вміння треба враховувати при визначенні необхідних знань та вмінь аудитора?
4. Які особисті якості має проявити аудитор при проведенні аудиту.
5. Які вимоги висуваються до аудиторів щодо освіти, досвіду, аудиторської підготовленості і досвіду проведення аудитів?
6. Як здійснюється процес оцінювання аудиторів?

Література: додаткова - №10, розділ 7, стор. 16-24.

Тема 5 «Зразки Європейських стандартів з екологічного аудиту». Стандарт аудиторського звіту Європейського Банку Реконструкції і Розвитку.

1. З якою метою розроблено стандарти екоаудиту Європейського банку реконструкції та розвитку?
2. Яка структура стандарту екоаудиту Європейського банку реконструкції та розвитку?
3. Що включається у звіт екоаудиту у розділ - відомості про підприємство?
4. За яким принципом здійснюють аналіз систем управління природним середовищем (екологічний менеджмент) компанії?
5. Як складається довідка про відповідність політики компанії вимогам нормативно-правової бази охорони природного середовища?
6. Порядок складання рекомендації у разі подальшого доопрацювання екологічної проблеми компанії

Література: основна - №2, розділ 10, стор. 85-122.; №3 стор.291-292.

Тема 6 «Форми державної статистичної звітності та екологічних нормативів об'єкту аудиту».

1. Перелічіть форми державної статистичної звітності та екологічних нормативів об'єкту аудиту?
2. За якою формою звіту здійснюється звіт щодо екологічних витрат?
3. Форма звіту про поводження з відходами?
4. Призначення форми №14 – МТП?
5. У разі якої виробничої діяльності використовується форма 2ТП – повітря?
6. Форма звіту у разі використання води?
7. За якою формою подають державну статистичну звітність про охорону атмосферного повітря;
8. За якою формою подають державну статистичну звітність про використання води;
9. За якою формою подають державну і статистичну звітність про відходи.
10. Які данні відображаються у формах № 2-ТП (повітря)?.
11. Які данні відображаються у формах №2 – ТП (водгосп)?
12. Які дані відображаються у формах №2 – ТП (відходи)?
13. Які нормативи встановлюються в галузі охорони атмосферного повітря?
14. Які нормативи встановлюються в галузі охорони та використання водних ресурсів?
15. Які нормативи встановлюються в галузі поводження з відходами?

Література: основна - №2, розділ 10, стор. 181-215.

4.4. Питання до практичних занять модуля ЗМ-П2

Тема 7 «Складання інформаційного запиту для формування завдання на проведення екологічного аудиту»

1. Що може входити до переліку інформації при складанні інформаційного запиту?
2. Для чого потрібен етап аналізу інформації та яким чином він може проводитися?

Література: основна - №6, розділ 5, стор. 65-67; №5, стор.35-40

Тема 8 «Складання договору на проведення екологічного аудиту».

1. Який порядок укладання Договору на проведення аудиту?
2. Які положення повинен обов'язково містити Договір на проведення екологічного аудиту?
3. Яка структура Договору.

Література: основна - №2, розділ 10, стор. 85-122.; №3 стор.293-296. №6, розділ 5, стор.68-72

Тема 9 «Підготовка переліку питань для опитувальника з урахуванням специфіки діяльності об'єкту аудиту»

1. Яким чином формулюють запитання для опитувальника?
2. Шляхом чого можна провести аналіз відповідей на запитання?

Література: основна - №2, розділ 6, стор. 35-37.; №3, розділ 4, стор.114-117.

4.3. Тестові завдання до іспиту.

1. Які права мають екоаудитори?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 24-25.

2. Які можуть бути правопорушення в сфері екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 28-29; додаткова - №8.

3. Хто може виступати замовником екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 18-20; додаткова - №8.

4. Хто може виступати виконавцем екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 18-20; додаткова - №8.

5. Що таке висновок з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 1, стор. 5; додаткова - №8.

6. Що може бути об'єктом екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 18-20; додаткова - №8.

7. Що таке внутрішній екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 21; додаткова - №8.

8. Що таке екологічний консалтинг?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 24-25; №4, розділ 1, стор. 5-6.

9. Що таке сертифікація екоаудиторів?

Література: основна - №6, розділ 4, стор. 30; додаткова - №13.

10. Що таке зовнішній екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 21; додаткова - №8.

11. В яких випадках аудитор може втратити право здійснювати екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 4, стор. 30-33; додаткова - №13.

12. Що таке екологічний ризик?

Література: основна - №6, розділ 1, стор. 5; №4, розділ 1, стор. 5-6. .

13. Що є метою екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 19; додаткова - №8.

14. Обов'язки покладаються на екоаудитора законодавством?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 24; додаткова - №8.

15. Хто може виступати замовником обов'язкового екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 18-24; додаткова - №8.

16. Чи є екологічний аудит видом – підприємницької діяльності?

Література: основна - №2, розділ 5, стор. 15-20; №3, розділ 1, стор. 10-17.

17. Чи надає екоаудит можливості для коректного врахування екологічних факторів у процесі ціноутворення?

Література: основна - №2, розділ 5, стор. 21-25; №3, розділ 1, стор. 14-17.

18. Чи можна сказати, що висновки екоаудиту – це система природоохоронних вимог до об'єкту аудиту?

Література: основна - №1, розділ 2, стор. 4-5; №6, розділ 1, стор. 5; додаткова - №10 стор. 2.

19. Чи допомагає екологічний аудит територій виявити негативні природні та техногенні процеси підприємства, що знаходиться на цій території?

Література: основна - №2, розділ 6, стор. 37-40; №3, розділ 4, стор. 117-121; №6, розділ 3, стор. 20-23.

20. Чи передбачає екологічний аудит виробничих об'єктів перевірку підприємства щодо виконання ним вимог норм екологічного законодавства?

Література: основна - №2, розділ 6, стор. 34-36; №6, розділ 3, стор. 21-23.

21. Хто може виступати замовником внутрішнього аудиту?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 20-21; додаткова - №8

22. Кого включають у аудиторську групу?

Література: основна - №6, розділ 3, стор. 27-28; додаткова - №10, стор. 2-10.

23. Якій моделі управління має відповідати Система екологічного управління?

- Література: основна - №6, розділ 2, стор.10-15; додаткова - №11, стор.2-10.
- 24. Що є найближчим українським еквівалентом терміну «екологічний аудит»?**
Література: основна - №2, розділ 1, стор. 2-5; №3, розділ 1, стор.10-13; №6, розділ 1, стор. 5.
- 25.Хто визначає конкретні завдання екологічного аудиту?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор. 18-30.
- 26.Хто може здійснювати екологічний аудит?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор. 24-26.
- 27.По відношенню до яких об'єктів здійснюється обов'язковий екоаудит?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор. 21; додаткова - №8.
- 28.Що є правовою підставою здійснення екоаудиту?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор. 27-28; додаткова - №8.
- 29.В яких випадках проводять обов'язковий екоаудит?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор. 21; додаткова - №8.
- 30.Хто є замовником обов'язкового екоаудиту?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор.20-21; додаткова - №8
- 31.В якій формі подаються результати екоаудиту?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор.18, стор.27; додаткова - №8
- 32.Хто фінансує проведення екологічного аудиту?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор.28; додаткова - №8
- 33.Які форми екологічного аудиту встановлює Закон України „Про екологічний аудит”?**
Література: основна - №6, розділ 3, стор.21; додаткова - №8
- 34. В яких випадках аудитор втрачає право займатися аудиторською діяльністю?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.34-35; додаткова - №13
- 35. Хто проводить сертифікацію екоаудиторів?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13
- 36. Які кваліфікаційні вимоги до кандидатів на отримання сертифікату екоаудитора встановлено законодавством?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30-31; додаткова - №13
- 37. Як називається особа, яка має кваліфікацію для проведення екологічних аудитів на підприємстві, що підтверджується сертифікатом.**
Література: основна - №6, розділ 3, стор.19; додаткова - №13
- 38. Хто може бути кандидатом на отримання сертифікату екоаудитора в Україні?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30-31; додаткова - №13
- 39. Який термін чинності сертифікату екоаудитора ?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.34; додаткова - №13
- 40. В яких випадках термін дії сертифікату екоаудитора може бути припинено достроково?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.34-35; додаткова - №13
- 41. Яким документом кандидат на отримання сертифікату екоаудитора має підтвердити досвід проведення екологічних аудитів?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30-31; додаткова - №13
- 42. Як називається офіційний документ, який засвідчує рівень професійних знань, необхідних для здійснення екологічного аудиту?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13
- 43.Що таке сертифікація екоаудиторів?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13
- 44. Хто має право проводити екологічний аудит?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.30; додаткова - №13
- 45. Які документи кандидат на отримання сертифікату екоаудитора має подати для допущення до кваліфікаційного іспиту?**
Література: основна - №6, розділ 4, стор.31-32; додаткова - №13

46. Який порядок проведення кваліфікаційного іспиту?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.32-33; додаткова - №13

47. Чи мають право кандидати, які не склали кваліфікаційний іспит, скласти його повторно?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.33; додаткова - №13

48. Який порядок видачі сертифікатів?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.33; додаткова - №13

49. Які реквізити містить у собі сертифікат екоаудитора?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34; додаткова - №13

50. Як екоаудитор може продовжити термін чинності сертифікату?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.34; додаткова - №13

51. В яких випадках може статися зупинення чинності сертифікату екоаудитора?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.35; додаткова - №13

52. Як часто екоаудитор повинен проходити навчання за програмою підвищення кваліфікації?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.35; додаткова - №13

53. Де можна ознайомитися з переліком екоаудиторів, що мають сертифікати?

Література: основна - №6, розділ 4, стор.35; додаткова - №13

54. Хто розробляє програму аудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

55.Що треба включити у парограму екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-37; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

56. Що повинен зробити виконавець екоаудиту при підготовці до здійснення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.37; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

57. Що виконавець екоаудиту повинен надіслати Замовнику для формування завдання на проведення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.37; №5, стор. 5; додаткова - №10.

58. Хто визначає склад групи з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-38; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

59. Що повинен зробити керівник групи екоаудиту при підготовці до здійснення екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.37; №5, стор. 6; додаткова - №10.

60.З чого починається проведення екоаудиту на об'єкті?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.38; №5, стор. 7; додаткова - №10.

61.При здійсненні якого типу аудиту обов'язково складається Протокол виявлених невідповідностей?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.39; №5, стор. 8.

62.Хто проводить лабораторні дослідження стану навколишнього середовища території розташування об'єкту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.39-40; №5, стор. 8-10.

63. Який документ складається за результатами екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.40-43; №5, стор. 11.

64. Чим закінчується проведення екоаудиту на об'єкті?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.40; №5, стор. 10; додаткова - №10.

65.Необхідність представлення рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків обумовлюється:

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-40; №5, стор. 3-4; додаткова - №10.

66.На чому базуються висновки екологічного аудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.36-43; №5, стор. 3-11; додаткова - №10.

67. Чи проводиться під час екоаудиту натурне обстеження об'єкту аудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.39-40; №5, стор. 3-11; додаткова - №10.

68.Чи є обов'язковим надання рекомендацій щодо заходів, які необхідно взяти для усунення виявлених у процесі екоаудиту невідповідностей?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.40; №5, стор. 11; додаткова - №10.

69. Які розділи повинен мати звіт з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.41; №5, стор. 12.

70. Яку інформацію містить вступна частина звіту з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.41; №5, стор.12.

71. Що має бути представлено у аналітичній частині звіту з екоаудиту?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.41-43; №5, стор. 12-15.

72. Наявність якої документації необхідно перевірити при здійсненні екоаудиту на об'єкті?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.50-52; №5, стор. 15-18.

73. Яку екологічну статистичну звітність мають вести суб'єкти господарювання?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.51-52; №5, стор. 17-18.

74. Які основні документи використовуються при підготовці звіту про екоаудит?

Література: основна - №6, розділ 5, стор.76-77; №5, стор. 34-35.

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література:

1. Кольга В.Д., Парпалига М.Д. Аудит в Україні. – К.: Вид-во «Літера», 1998. – 365с.
2. Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М. і др. Екологічний аудит. Посібник з екологічного менеджменту і екологічного аудиту. – К.: Символ-Т, 1997. – 221 с.
3. Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. Екологічний аудит. – К.: Вища школа, 2000. – 344 с.: іл.
4. Екологічний менеджмент: Навчальний посібник / За редакцією В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – с.275- 298.
5. Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит. / Центр екологічного консалтингу та аудиту Мінприроди України . 2006р. – Режим доступу – ecolabel.menr.gov.ua
6. Тимошук М.О. Екологічний аудит. Конспект лекцій Одеса – 2016р. – 85с. www.library-odeku.16mb.com

Нормативно-правові документи зі змінами на рік навчання:

7. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991р. №1264-ХІІ. <http://rada.gov.ua>
8. Закон України «Про екологічний аудит» від 24.06.2004р. №1864- ІУ. <http://rada.gov.ua>
9. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з метою забезпечення врахування екологічних вимог у процесі приватизації» від 24.06.2004р. №1863- ІУ. <http://rada.gov.ua>
10. ДСТУ ISO 19011-2012 Настанови щодо аудиту систем менеджменту. Київ: Держспоживстандарт України, 2012.
11. ДСТУ ISO 14001:2004 Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо їх застосування. Київ: Держстандарт України, 2004.
12. ДСТУ ISO 14004:2004 Системи управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення. Київ: Держстандарт України, 2004.

13. Наказ Мінприроди України від 29.01.2007р. №27 «Про затвердження Положення про сертифікацію екологічних аудиторів». <http://rada.gov.ua>

14. www.library-odeku.16mb.com